C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Nová složka (2)\Neff_Ondrej-Hlidka_2.pdb

PDB Name: Neff - Hlidka 2
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 22.9.2007
Modification Date: 22.9.2007
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Hlídka 2

1.
"Já si ale myslím, pane Nedomý, že tři stovky jsou málo," řekl Ralf tiše. "Má to mnohem větší cenu."
Na pultě našeho starožitnického krámku ležel černý válec dlouhý tak asi šedesát čísel, půl metru v průměru. Nahoře na Zemi mohl vážit něco kolem metráku. Na první pohled by člověk řekl, že to bylo bago nějakého materiálu, sjeté na soustruhu. Při bližším ohledání jsem si ale všiml, že to není dokonalé rotační těleso. Hrana nebyla v pravém slova smyslu kruhová a také stěny nebyly tak rovné, jak se zdálo na první pohled.
"Proč si to myslíš?" zeptal jsem se ho.
"Je po tatínkovi," řekl nejistě.
"Tvůj táta byl průkopník objevování Luny a hrdina a velkej sekáč. Jenže dneska ho nikdo nezná. Když dám do výkladu ceduli Z POZŮSTALOSTI ADAMA HURDA, pes po tom neštěkne." Mluvil jsem tvrdě, ale byla to pravda. Jak dlouho je starý Hurd po smrti? Patnáct, dvacet let. A to je na Luně věčnost.
"No jo," řekl Ralf. "Jenže on to není jenom nějaký obyčejný suvenýr."
Začal mi jít na nervy, náhle a prudce.
"Co to tedy je?" štěkl jsem na něho.
"Tatínek říkal, že je to Hlídka," odpověděl plaše.

2.
Hlídka, můj ty Bože!
Každé řemeslo člověka deformuje. Psychiatra zajímáte jako cvok, krejčího při pohledu na vás napadne, jak by vám šikovně zamaskoval břicho a rozšířil ramena. Já byl starožitník (a tak trochu i starožitnost). Za ta léta jsem se naučil brát každého za kavku, která se jenom třese na to, abych ji napálil a oškubal. Kolik my jsme s Dědkem Čuchákem vyrobili falešných antikvit, všelijakých fragmentů Luníka a superunikátních lunárních roverů! Když se mě zákazník poprvé ptal, jestli by se dal sehnat Viking, neposlal jsem ho do háje, ale na Mars. V další turistické sezóně jsem už měl Vikingy na skladě a šly na odbyt jak víno.
Tak to taky bylo s Hlídkami.
Spisovatel Arthur C. Clarke napsal povídku Hlídka v roce 1951. Popsal v ní signální přístroj instalovaný Mimozemšťany na Měsíci: byla to "blyštivá, zhruba jehlanovitá konstrukce, dvakrát vyšší než lidská postava" a byla zasazená do skály "jako obrovský, mnohohranný klenot". S jiným modelem přišel o sedmnáct let později. Tentokrát to byla "svislá deska z uhlově černého materiálu, asi tři metry vysoká a půl druhého metru široká; Floydovi svou jakousi pochmurnou hrozivostí připomínala obrovský náhrobní kámen". Jedna i druhá Hlídka byla na Měsíci podle pana Clarka proto, aby dala svým tvůrcům echo, až se k ní dostanou obyvatelé planety Země. Jestlipak Mistra Clarka napadlo, že po více než stovce let budou lunární turisti brát jeho smyšlenku vážně, jako fakt? Vzpomínám si na první Hlídku, kterou jsem nabízel k prodeji. Vypadala jako kříženec sprchy a dvouzvonkového budíku. Dali jsme si na její výrobě s Dědkem záležet a jenom moc dobrý antik-kit dokázal odhalit, že to není tři miliony let starý předmět, ale falzum vyrobené před týdnem. Velký úspěch jsme s ní neměli a nakonec jsme ji prodali jednomu americkému buranovi pod výrobní cenou. Lidi prostě chtěli blyštivou jehlanovitou konstrukci podle Clarkova popisu. Sestry M'Kotovy na to šly chytřeji. Ve svém krámku, byl to nóbl salón na hlavní třídě, s drzostí jim vlastní dokonce vystavily černou desku tři metry na půl druhého a vůbec jim nevadilo, že není tak dokonale černá, aby "pohlcovala naprosto všechno světlo, takže vypadala jako dvojrozměrný obrys". Proč by jim to mělo vadit, když to nevadilo hejlům? Za sezónu jich prodaly patnáct.
Humbuku se chytily i turistické kanceláře. Tajemně se tvářící prospektoři vodili výpravy blaťáckých křupanů k magnetickým anomáliím a prodávali desky rovnou na fleku, z desetimetrového výkopu starého tři milióny let, který vykutali před týdnem. Div, že zvířený prach stačil v té naší šutrácké gravitaci sednout.
Čert ví, kolik takových falešných Hlídek dnes je v soukromých sbírkách na Zemi a na Lagrangu a Ganymedu a Marsu a kdo ví, kde ještě. Byla to hezká doba, kdy humbuk s Hlídkami frčel a my s Dědkem jsme se na něm taky přiživili, třebaže jsme do správného vlaku nasedli trochu pozdě. Od té doby uplynula pěkná řádka let.
Kdybych dnes vystrčil samovar s etiketou Hlídka do výlohy, vysmáli by se mi, stejně jako kdybych tam instaloval sportovní pohár vítěze v závodech ve vrhu syrovým vejcem a tvrdil o něm, že je to originál Svatý Grál, do něhož byla vlita krev Ježíšova. Ne snad, že by dnes lidi byli chytřejší, než tenkrát.
Prostě na Clarka a na jeho Hlídku zapomněli.

3.
Uplynulo tolik let a na mě, starého mazáka, někdo zkouší flígnu s Hlídkou.
A zrovna on, Ralf Hurd!
Vyzáblý chlapík s mastnými vlasy v umolousaném saku na mě upíral slzavé alkoholické oči. Těžko jsem věřil, že tohle je syn Adama Hurda. Neviděl jsem ho možná už dvacet let, od konce devadesátých let, samozřejmě za života jeho otce. Byl to tenkrát ještě kluk a jeho otec měl sice už za sebou slávu prospektora a průzkumníka Luny, ale nezahodil flintu do žita a dál podnikal výpravy do posledních neprozkoumaných oblastí odvrácené strany. V Arkádii trávil tak nanejvýš měsíc v roce. Za starých časů to bylo jiné. Když se Adam Hurd vrátil ve svým kolovým džípu z odvrácené strany Luny, byla ho plná plastivize. A nejen u nás, taky nahoře na Zemi. Mohl si tenkrát dovolit v Arkádii všechno, jako by mu patřila. Vymlácený bar, zboxovaná parta blaťáků? Co na tom, Adam Hurd byl turistická atrakce numero uno a když on byl v habitatu, hotely měly tržbu o dvacet procent vyšší. Každý ho chtěl aspoň vidět, tuhle žijící legendu Luny, nebo aspoň po návratu domů vyprávět, že Ho viděl. Že strávil pár nocí pod stejnou kupolí, jako On. Tohle ovšem s roky přešlo. Z figury se stala figurka. Hňupové, kteří nevěděli, koho mají před sebou, nedovedli pochopit, proč si někdo hraje na prospektora na kouscích prostoru vymezených translunárními dálnicemi. Brali Adama za podivína a když se jednoho dne po habitatech Luny rozneslo, že se starý Hurd nevrátil z poslední výpravy, pro kapesník sáhli jen ti z nás, kteří jsme opravdu hodně pamatovali.
Pro mě nikdy neztratil z velikosti ani chlup.
A takového měl tenhle chlap syna... Bylo mi z toho smutno.
"Ralfe," řekl jsem mu, "na mě žádné triky neplatí. Potřebuješ peníze, chápu. Já bych ti je půjčil, spíš bych ti je dal, protože mi je stejně nevrátíš. Jenže, jaký to má smysl? Tak jako tak je prochlastáš a za týden, za čtrnáct dní na tom budeš stejně, jako dnes."
"Žádný půjčování," ozvalo se mi za uchem varovné bzučení. Můj obchodní společník Dědek Čuchák těkal po krámku, jako by si hrál na Brownův pohyb a na jeho tváři Frankensteinova monstra by nikdo nepoznal, že poslouchá. "A už vůbec žádné dávání. Ten kluk je odepsanej. Nepomůžeš mu ani prachama, ani radama. Chlastat nepřestane. Co by dělal, kdyby nechlastal? Nic jinýho neumí!"
Starý kyborg nedovedl myslet jinak, než logicky. Bodejď by ne, když v něm myšlení z poloviny produkoval křemík!
No jo, logika je pěkná věc, ale Ralf je přese všechno kluk starýho Hurda, mého někdejšího kamaráda!
Prohlížel jsem si tu věc, kterou Ralf do našeho starožitnického krámku přinesl. Trochu mě začala bolet hlava a uvědomoval jsem si, že rozmrzelost ve mně narůstá.
"Nedívejte se na ni, pane Nedomý," řekl mi Ralf. "Hlídka nemá ráda, když se na ni někdo moc upřeně kouká."
"Hlídka?" odsekl jsem. "Řekl jsem ti, abys na mě nezkoušel takové triky. To bys mohl rovnou vybalit skořápky."
Teď jsem si uvědomil, že od chvíle, kdy tu věc přinesl v obyčejné plastikové tašce zavřené na zip, vytáhl ji a položil na pult, se jí vyhýbal očima.
"Tatínek říkal, že se na Hlídku nikdy nemám moc pozorně dívat. Že ji nemám otvírat, poslouchat, skenovat, rentgenovat."
"Co jsi s ní tedy měl dělat?"
"Zakopat, až táta umře."
"Tak proč jsi ji nezakopal, sakra?"
Hlava mi už třeštila a náladu jsem měl pod psa.
"Zakopal jsem ji, pane Nedomý," vysvětloval chcípácký synek skvělého otce. "Jenže já už prodal všechno, co mi po tatínkovi zbylo. Takže jsem ji zase vykopal a tady ji máte. Je to Hlídka," opakoval naléhavě. "Dělejte si s ní, co chcete. Ale já potřebuju... aspoň pět stovek."
Upíral na mě uslzené oči. Potily se mu dlaně a nenápadně, abych neviděl, si je otřel o kalhoty.
Tak jsem mu ty prachy dal. Vypadl, ani nepozdravil, natož pak poděkoval a nechal za sebou výpary ze žaludku zkaženého laciným chlastem.
A ovšem taky Hlídku.
Dědek Čuchák mi dal co proto!
"Pět stovek! Ty ses zbláznil!" bzikalo mi za uchem. Dědek byl kyborg, z dutiny ústní dokázal vypravit jen to svoje "hu", ale díky kecafonu, který jsem nosil za uchem, to byl nejužvaněnější němý Sluneční soustavy. Bohužel, nebo z hlediska obecného blaha díkybohu, jsem ho mohl slyšet jenom já.
"Sociální podpora," vykrucoval jsem se. Původně jsem Ralfovi nabízel za ten hrnec tři stovky. I to bylo moc. Pět stovek, to byla kytice na hrobu jeho príma táty. Taky mě trochu dojalo, že Ralf přišel zrovna za námi. Obchod se starožitnostmi v té době na Luně sice už upadal, zbylo nás antikvářů v celé Arkádii už jen tucet a dokonce i Alice M'Kotová, která přežila svou sestru Martu, se musela přestěhovat z hlavní třídy a už zdaleka na mě nedělala pyšný nos, jako dřív, ale co naplat, konkurence tu pořád ještě byla a Ralf si musel ve své prochlastané hlavě udržet informaci, že ten náš krámek je přece jenom něco speciálního. Spolu s Dědkem Čuchákem jsme totiž patřili k pamětníkům a průkopníkům lunární kolonizace. I když nás nikdo nikdy nebral za hrdiny, jako jeho tátu.
Přece jenom mi to ale vrtalo hlavou a odpoledne jsem zavolal Alici M'Kotovou.
"Ralf Hurd? Jo, byl tu s nějakým hrncem," řekla mi někdejší královna šejdířských antikvářů. "Ještě měl na zadku šlápotu, jak ho vykopl Lebovič. I s tím hrncem." Slyšel jsem, jak se uchechtla. "Že prý je to Hlídka."
Teď teprve jsem se cítil jako dokonalý pitomec. Měl jsem sto chutí se za Ralfem vypravit a omlátit mu ten šmejd o hlavu. Neměl žádný sentiment vůči nám, bývalým přátelům Adama Hurda! Prostě obešel všechny starožitníky a všichni ho vyhodili. Včetně Alice, která Adama znávala podstatně líp, než já, byla to ženská, však mi rozumíte.

Nejraději bych Ralfa roztrhl vejpůl, ale v tuhle chvíli už nejspíš byl v nějaké putyce, držel někoho za knoflík a ožrale mu vykládal, že mohl být guvernérem Arkádie, kdyby mu dali šanci.
Vtom mi něco utrhlo půlku hlavy.
Byl to Čuchákův pípátor, jeho hlásná trouba, kecafon, říkejte tomu, jak chcete. Utrhl jsem si ten mučicí nástroj z hlavy a otočil jsem se.
Dědek Čuchák ležel na zádech, kroutil se, jako kdyby ho do břicha kopl kůň a v ruce držel nějaký opálený pahýl.
Chvilku to trvalo, než se vzpamatoval.
"Hu", skuhral a mával na mě, abych si kecafon znovu nasadil.
"Já ten krám trochu oťuk sondou," zabzikal, když už byl schopný komunikace, "pak se zablýsklo a ležel jsem na zemi!"
V krámku to smrdělo, jako kdyby někdo hasil požár v plastivizi kýblem vody. Rychle jsem pověsil na dveře nápis JAKO NA POTVORU MÁME ZROVNA ZAVŘENO a obrátil jsem se k pultu.
Hlídka tam stála a vypadala jako hrnec od povidel, vytažený z hromady mouru.

4.
Hlídka zabila Dědka Čuchára čtvrtý den po návštěvě Ralfa Hurda.
Říkal jsem mu stokrát, aby se v ní nešťoural. Sám jsem se na ni nemohl ani podívat, hned jsem se naštval na Ralfa a na sebe a na celej ten pitomej život, kterej to vždycky zařídí tak, aby všechno dopadlo tak špatně, jak jen to jde. Starý kyborg ale neměl rád nerozluštěné záhady a rozhodl se, že přijde tomu švindlu na kloub. Samo sebou, falešné Hlídky, to nebyly jen jehlany nebo černé desky. Kunčofti nebyli tak hloupí. Chtěli, aby to fungovalo, aby vysílaly signály! My taky do nich cpali špičkovou elektroniku a silné akumulátory, aby "hvězdné poselství" znělo jak se patří velkolepě.
Dědek Čuchák chtěl vědět, co dovnitř nasoukal ten, který napálil starého Hurda a Ralfa a následně i nás.
Ta černá potvora postupně odpráskla čtyři antik-kity, spálila nám rentgen a sonickou sondu, laserový detektor nevydržel ani deset vteřin a nakonec vyhořel i hardware Dědka Čuchára.
"Co jste to zase vyváděli," vyčítal mi doktor Kurz, největší kapacita v oboru kyborgézní šmeliny v celé Arkádii. "Budu muset Dědka Čuchára postavit celého znovu."
"Bude žít, viďte, pane doktore," blekotal jsem celý vyděšený. Když jsem Dědka našel, nedal bych za jeho život pětník. Ležel na zemi, hlavu měl vejpůl a z lebky mu trčela změť drátů spečená krví. Černá piksla stála na pracovním stole, obklopená trsem spálených manipulátorů.
"Dám ho dohromady," ujišťoval mě doktor Kurz. "Zasáhlo to hlavně křemík. Živá tkáň je celkem v pořádku."
Neříkal to zrovna jistě.
"Co je to - celkem?"
"Našel jsem mu ve zbytku mozku nějaké novotvary, ale půjdou odstranit."
"Následek výbuchu?"
"Nejsou to rány v pravém slova smyslu. Nikdy jsem se s něčím takovým nesetkal. Jsou to prostě novotvary, co vám mám říct víc?"
Doktoři nemají rádi, když je nachytáte, že nemají o věci ani páru.
"Přijďte za týden," řekl mi. "Bude z nejhoršího venku."
Vrátil jsem se do krámku, ale neměl jsem stání. Byla sice dobrá sezóna a zákazníků jsem měl dost, ale bez Dědka Čuchára jsem se cítil v krámě jako bych tam nepatřil, trochu jako zloděj. Vydržel jsem to tam dva dny.
Třetí den jsem dal na dveře zase tu cedulku JAKO NA POTVORU MÁME ZROVNA ZAVŘENO a vypravil jsem se za Ralfem Hurdem.

5.
Nebylo těžké zjistit, kde Ralf bydlí. Obýval starobylý otcův habitat na okraji Arkádie. Byla to jedna z nejstarších budov ve městě, starší, než sama Arkádie, to milé město schoulené pod kupolí jako pod smuteční vrbou: pětipodlažní válec o průměru osmi metrů, do poloviny zapuštěný do skály. V takových habitatech žili první průkopníci ve dvacátých létech. Když vznikala Arkádie a chystala se stavba kupole, magistrát chtěl Hurdův habitat zbourat. Kupoli vadil. Nakonec ho nechali být, protože to byla konec konců historická památka a v kupoli udělali výduť.
Vešel jsem dokořán otevřenými dveřmi do pusté budovy. Když jsem tu byl naposled, v přízemní hale ještě stál starý rover Adama Hurda. Teď tu bylo pusto, prázdno. Komu asi Ralf rover prodal? Sestrám M'Kotovým? Chodil jsem z patra do patra a nikde nic. Ralf všechno, co po otci zbylo, rozpustil v alkoholu. Sestoupil jsem i do spodních podlaží a v tom posledním, kde místo podlahy byla holá měsíční hornina, jsem nenašel nic, než čerstvě vykopanou díru. Opodál se válel obyčejný krumpáč.
Sem asi Ralf po otcově smrti pohřbil tu černou věc. Na dně díry se povalovala plastiková schránka. Zřejmě sloužila švindlu za rakev.
Vytáhl jsem ji ven. Představoval jsem si Ralfa, jak kope jámu, otevírá roztřesenýma rukama víko a tahá ten krám ven. Ani se nenamáhal vytáhnout na světlo obal.
Udělal jsem to tedy já. Dlaní jsem otřel špínu z jeho povrchu. Uvnitř byly plastikové úchyty. V téhle schránce Adam Hurd zřejmě Černou skřínku přechovával.
Prohlížel jsem si schránku ze všech stran a zdálo se mi, že má podivně tlusté dno. Zkusmo jsem tahal za úchyty, pak něco luplo a ze skrytého prostoru ve dnu vypadl plochý orákl.
Posadil jsem se na schránku jako na stoličku a orákl otevřel.
Na skrínu se objevila přísná, jako z tufu vyřezaná tvář Adama Hurda. Byl jiný, než jakého jsem ho znal, smrtkovitě vyhublý, holohlavý a oči mu plály v temně zbarvených očních důlcích jako dva varovné majáky.

6.
"Je dvacátého dubna dva tisíce sto dva. Jmenuju se Adam Hurd. Osobní údaje nejsou podstatná, najdete je v magistrátním archivu habitatu Arkádie, Luna. Dvacátého šestého ledna letošního roku jsem při průzkumu okrajových oblastní Mare Nectaris objevil v kráteru Bohnenberger objekt, o kterém jsem si dnes jist, že je mimozemského původu. Mám podezření, že jde o zařízení toho typu, jaké popsal klasik literatury minulého století Arthur Charles Clarke jako Hlídku, o kosmickou sondu instalovanou na Luně v dávné minulosti, kdy na Zemi nebyl ještě inteligentní život. Zařízení je tak sestrojeno, aby vydrželo v nečinnosti prakticky neomezenou dobu a aktivovalo se až v kontaktu s rozumnými bytostmi.
Zařízení, budu mu říkat Hlídka 2, leželo v kamenité suti sektoru šestnáct v severní části Bohnenbergu. Nebylo tedy ani zakopáno, ani kolem něho nebylo žádné silové pole, jak předvídal Clarke. Nejdříve jsem se domníval, že jde o pozůstatek nějakého kosmického tělesa pozemského původu. Teprve po podrobnějším průzkumu v mé pracovně v Arkádii jsem před několika dny dospěl k závěru, že toto zařízení nevyrobily lidské ruce. Hlídka 2 má základní charakteristickou vlastnost. Aktivně se brání pokusům o jakýkoli druh zkoumání. Dnes vím, že jsem měl v Bohnenbergu veliké štěstí, že jsem nalezený předmět pouze zběžně prohlédl a uložil do nákladního kontejneru lunárního roveru. Kdybych se tehdy ve volném prostoru pokusil o zevrubnější průzkum, pravděpodobně byl teď už byl mrtev.
Do Arkádie jsem se vrátil v polovině února. Se zkoumáním jsem začal pětadvacátého. Už první zkušenosti byly neblahé. Pokusil jsem se objekt změřit a zjistit jeho masu. Jeho aktivní obrana zlikvidovala masmetr, i obyčejnou pákovou váhu, kterou jsem improvizovaně zhotovil ze stavebnicových dílů. Nejinak dopadly pokusy o zjištění rozměrů. Laserový mikrometr shořel. Objekt zničil i provázek, kterým jsem kolem něho obtočil, abych získal základní údaje o objemu, provázek popraskal, jako by byl podchlazený na teplotu blízkou absolutní nule.
Prvního března jsem onemocněl a následujících čtrnáct dní jsem strávil v arkadské nemocnici na jednotce intenzivní péče. V blouznivých horečkách mne pronásledovaly představy příšer, koloidních bytostí opatřených nesčetnými chapadly. Zdálo se mi, že útočí na moje nervové uzliny, že se snaží z nich vysát náboj života. Za dobu nemoci, kterou žádný lékař nedokázal diagnostikovat, jsem ztratil třetinu váhy a vypadaly mi vlasy. Domů jsem se vrátil jako lidská troska a také starosti s mým synem Ralfem, kterého vyloučili pro nevhodné chování ze školy ve Zvezgorodku způsobily, že jsem se objektu začal znovu věnovat až třetího dubna.
Nespojoval jsem si onemocnění s Hlídkou 2. Když jsem obnovil práci, stále ještě jsem věřil, že jde a pozůstatek nějakého kosmického zařízení, původně vypuštěného ze Země. Uvědomoval jsem si ovšem, že je to předmět mimořádně nebezpečný.
Je to bezpochyby důsledek mé samotářské povahy, že jsem na nález nikoho neupozornil. Nehodlám svěřit ho byrokratickým orgánům, které by po prvních neúspěších objekt zničily nebo, pokud by se jim to nepodařilo, což mi připadalo po všech zkušenostech pravděpodobné, odložily do depozitáře k věčnému zapomenutí. Chápu ho jako výzvu a pokud celý můj dosavadní život měl nějaký smysl, musím v průzkumu pokračovat.
Řekl jsem, že pokusy jsem obnovil třetího dubna. V prvním podpovrchovém podlaží svého habitatu jsem zřídil speciální pracovnu. Po dosavadních zkušenostech jsem se rozhodl, že práci svěřím dálkově ovládaným mechanismům. počítal jsem s tím, že pokusy budou četné a destrukce veliká.
Bylo třeba zvolit základní metodu.
Objekt, tedy Hlídka 2, ničil každé zařízení, ať už bylo jakékoli povahy, které sloužilo k jeho průzkumu. Byl však netečný vůči transportu, jak jsem si uvědomil ještě před obnovou pokusů. Nic se přece nestalo, když jsem ho našel, naložil do kontejneru, vozil tři týdny po Luně a dopravil ho do svého domu. Nebylo to tedy válečné zařízení typu miny. Muselo obsahovat nějaké prvky inteligence, který mu umožňoval vyhodnocovat, co se s ním děje.
Na tomto předpokladu jsem založil svoji metodu.
Protože nebylo možné měřit objekt sám, měřil jsem a registroval průběh a výsledky destruktivních procesů.
Objekt jsem umístil na desku pracovního stolu a nic se nestalo, ani když jsem ho zabezpečil kovovými úchyty proti sklouznutí a pádu. Nad něj jsem pověsil kladku. To byla první fáze pokusů. Z vedlejší místnosti jsem dálkově uvolňoval různé předměty zavěšené na laně, které dopadaly na jeho povrch, počínaje nestrukturovanými kovovými předměty a laserovými sondami konče. Všechny skončily stejně, zásadním porušením integrity. Bylo ale zřejmé, že se liší časový průběh pokusů. Čím složitější, komplexnější byla struktura předmětu, tím později došlo k destrukci.
Dvanáctého dubna jsem analyzoval dosavadní výsledky. Vztah prodlevy a míry komplexnosti byl zcela průkazný.
Následující týden jsem věnoval ověřovacím pokusům. Výsledky jsou zaznamenány v tomto oráklu pod heslem Hlídka 2.
Dnes hodlám přikročit k další fázi pokusů.
Z dosavadního průběhu experimentů odvozuji závěr, že Hlídka 2 je schopná analýzy a reflexe a že je, abych tak řekl, vlídnější ke komplexnějším strukturám, přičemž míra vlídnosti je komplexnosti přímo úměrná.
Proč tedy není maximálně vlídná k člověku, který je, co se komplexnosti týče, řádově nepoměrně komplexnější, než jakýkoli jiný z pokusných objektů, který jsem použil?
Zdá se mi, že Hlídka 2 naznačuje jakousi cestu. Je ochotna se jaksi otevřít komplexní struktuře, ale odmítá strukturu zvanou člověk. Budu tedy postupně vytvářet různé typy vysoce komplexních strukturovaných zařízení na robotické bázi a znovu budu měřit dobu destruktivní reakce."
Padla na mě tíseň. Upřeně jsem se díval na Hurdovu vážnou tvář. To, co sděloval oráklu jako poselství, mi připadalo jako šílencova zpověď. Kdybych sám neměl s černou skřínkou ty nejhorší zkušenosti, nevěřil bych ani slovo z toho, co říkal. Já ale viděl, co dovede skřínka, nebo Hlídka 2, jak jí říkal Hurd! Můj kamarád a společník Dědek Čuchák, napůl

robot, napůl člověk, přišel bezmála o život. Robotická část jeho kyborgského organismu byla značně zastaralá už v době, kdy Adam Hurd podnikal svoje pokusy, ale přesto to byl slušně komplexní kus hardwaru. Hlídka 2, měl-li Hurd pravdu, odmítala člověka a jak jsem sám viděl, chovala se krajně nepřátelsky i vůči robotovi. Co tedy chtěla ta bestie? Uvědomil jsem si, že poprvé o ní uvažuji jako o živoucí bytosti.
Adam Hurd pokračoval ve vyprávění. Obraz jeho tváře se změnil. Pokud to ještě bylo možné, tváře se mu propadly a zpod lesklé pokožky vystupovaly vyschlé provazce svalů. Oči pozbyly lesk, byly zmalátněné únavou. Rty se mu třásly, hovořil pomaleji, tiše a někdy mu bylo špatně rozumět.
"Je dvaadvacátého dubna. Posledních osmačtyřicet hodin jsem věnoval pokusům. Vystřídal jsem patnáct druhů robotických struktur. Časový průběh destrukční odezvy vykazuje určité rozdíly, ale celkem nepatrné, na hranici měřitelnosti. Výsledky experimentů jsem opět zanesl pod heslo Hlídka 2 k pozdější analýze. Objekt nedělá zásadní rozdíly mezi mechanismy podobnými člověku nebo čistě účelovými a ničí manipulátory stejně energicky, jako androidní roboty. Zdá se však, že začínám tušit jakousi novou cestu, která vede k odpovědi na otázku, jaký druh komplexnosti je Hlídka 2 ochotna k sobě připustit. Jsem ale unavený a nejsem si jistý svou soudností. Poprvé za celou tu dobu začínám pochybovat, že dělám dobře, když v pokusech pokračuji. Rozumná úvaha mi poroučí, abych toho okamžitě nechal, ale daří se mi hlas rozumu obelstít. Vždycky si říkám, že tohle je ten poslední pokus a pak přijde ten opravdu poslední a následuje zcela určitě poslední... Snažím se analyzovat nejen výsledky experimentů, ale i svoje vlastní chování. Uvědomuji si, že u mne propuklo cosi jako drogová závislost. Nedokážu se experimentování vzdát. To ale není to nejhorší na celé věci. Nejsem si jistý, jestli tato posedlost je výsledek mé povahy, mé úpornosti, která mě celý život štvala po pláních Luny a která způsobila, že jsem neopustil své poslání prospektora i v dnešní době, kdy Luna je nudná a civilizovaná a kdy expresní dálnice propojují luxusní habitaty obydlené rozmařilci a turisty. Co když ji způsobila ona, Hlídka 2? Možná, že nějak působí na moji psychiku, že mě zapojila do svého plánu, že jsem spadl do jakési pasti, ze které není východiska.
Dnes večer se vrátí můj syn Ralf ze Zvezgorodku. Budu ho informovat, že objekt v mé pracovně je mimozemského původu, že je do Hlídka, a poručím mu, aby ji zakopal, pokud by se něco mělo se mnou stát. Věřím, že mě Ralf poslechne. Není zlý, je pouze opuštěný a nešťastný, je to rostlina, která skomírá ve stínu organismu, který je větší a mohutnější, než on má naději kdy být..."
Těmi slovy zpověď Adama Hurda skončila.
Seděl jsem na plastikové schránce s oráklem na kolenou. Tiše jsem mu poručil, aby otevřel heslo Hlídka 2. Po skrínu se rozjely sloupce čísel a křivky různobarevných grafů se zmítaly jako práskající biče. Výsledky Hurdových experimentů...
Vzpomněl jsem si na jeho poslední slova, která pronesl, než přešel k osobním záležitostem:
"Začínám tušit jakousi novou cestu, která vede k odpovědi na otázku, jaký druh komplexnosti je Hlídka 2 ochotna k sobě připustit". Vydal se po ní? Našel svoji odpověď?
Poručil jsem oráklu, aby mne spojil s centrální databankou Arkádie.
"Přejete si vědět?" usmála se na mne dívčí tvář, samozřejmě syntetická.
"Kdy a jak umřel Adam Hurd. Ten Adam Hurd, prospektor."
"Třiadvacátého dubna dva tisíce sto dva. Příčina smrti utajená. Žádost o odtajnění můžete uplatnit na..."
"Děkuju, to stačí," řekl jsem.
Příčina smrti utajená. Přeloženo do lidštiny, znamenalo to, že Adam Hurd, hrdina a chlap tvrdší než skála pod mýma nohama, spáchal sebevraždu.

7.
Doktor Kurz dal Dědka Čuchára pěkně dohromady a přesto se omlouval, div si neutrhl na znamení lítosti ucho. Deset minut jsem ho ujišťoval, že Dědek Čuchák je vizuálně naprosto v pořádku, že chce vypadat jako Frankensteinovo monstrum a že by byl zoufalý, kdyby neměl jizvy a plastikové pláty na lebce s naznačenými nýty. Nehledě na to, že by to škodilo kšeftu.
Dědkova karosérie tedy zůstala stejného modelového typu, ale vnitřek byl vylepšený. "Nejnovější koloidové čipy," pochvaloval si Dědek. "Víš, že mám v mozku retardéry? Bez nich bych byl tak chytrý, že bys to nesnes. Tedy, já jsem chytrý, ale retardéry mi umožňují to líp schovat."
"No dobře," krčil jsem rameny. "To jsem zvědav, co chytrého tě napadne, až ti vyklopím, co jsem se dozvěděl."
Poslouchal moje převyprávění deníku Adama Hurda. Orákl jsem vrátil do tajné schránky pouzdra a nechal v Hurdově habitatu. Neměl jsem přece právo ho odnést, už sama moje nezvaná návštěva byla na štíru se zákonem.
"No tak,"vybídl jsem ho. "Čekám na tu chytrost."
"Nejlevnější chlast je rum," řekl Dědek Čuchák svoji chytrost, "a nejdražší je šedesátiletý Johnie Walker."
"Výborně," pochválil jsem ho. "To je vidět, že ty tvoje koloidy v mozku jednou na plné pecky."
"Když zakalkuluju i Ralfovu chvástavost a s ní spojený sklon k rozmařilosti, prachy mu mohly vydržet pět dní. Pak by už musel být z tahu zpátky doma. Jak to, že se ještě někde potuluje?"
"Asi se drží zkrátka. Pije jenom sodovku. A nikoho nehostí. To je teorie pěkně za vlasy přitažená."
"Jestli mám pravdu," řekl Dědek Čuchák, "vrátíš se do krámu a uvidíš, že Hlídku někdo ukradl."
Vrátil jsem se do krámu a zjistil, že Hlídku někdo ukradl.
Zatracený Dědek Čuchák měl pravdu!

8.
Dva dny trvalo, než jsem kápnul na Ralfovu stopu. Výsledek pátrání jsem donesl Dědkovi do Kurzova sanatoria místo kytice na oslavu propuštění do rekonvalescence.

"Musíte se šetřit," kázal Dědkovi doktor Kurz. "Dal jsem vás sice do perfektního stavu, ale svoje léta už máte. Naštěstí je vaše povolání klidné. Žádná namáhavá práce, žádné rozčilování."
"Nemějte starosti," říkal jsem mu. "Dohlédnu na to, aby se Dědek nerozčiloval." Věděl jsem ale, že Dědka Čuchára možná trefí šlak, až se dozví, že Ralf odletěl na Lagrang.
Vyklopil jsem mu to, sotva jsme vypadli.
"Odletěl na Lagrang! Nejlevnější letenka na kosmickou stanici je sedm set dvanáct reálů! A to v tom případě, že jde o let v sobotu s návratem přesně za týden."
"Měl jsi pravdu. Ralf musel získat prachy ještě od někoho jiného, než od nás."
"Jistě, že jsem měl pravdu. Ten někdo ukradl Černou skříňku a postaral se, aby Ralf nebyl k zastižení."
Z Dědka se stal nesnesitelný génius a hrozil jsem se představy, že by někdy v budoucnosti vysadily zpomalovače jeho koloidového čipu, lakomý ale zůstal stejně, jako byl dřív. Nadával jako špaček při představě, že normální letenka na Lagrang tam a zpět v pracovní dny stojí osm set čtyřicet.
"Krát dva, to je šestnáct set osmdesát!" lamentoval.
"Jak to, krát dvě? Poletím přece sám. Doktor Kurz ti zakázal tělesnou námahu. Musíš se šetřit. Lehneš si pěkně na sofa a počkáš, až se vrátím."
"To by pro mě byla větší námaha, než kdybych se vypravil na Lagrang pěšky," prohlásil Dědek Čuchák. Tak tedy dvě letenky. Když připočtu dvanáct a půl tácu doktorovi Kurzovi za generálku Dědka Čuchára, přišla nás ta legrace s Hlídkou pěkně draho.
Let přečkal Dědek celkem v klidu. Lagrang se pěkně rozrostl od doby, kdy jsem tam byl naposled, ale trvalo to jen pár hodin, než jsme Ralfa našli. Seděl v baru VICTORIA a vykládal jednomu tlustému Číňanovi, jak nesmírně riskantní jsou off road výlety lunárním roverem. Byl tak zabraný do líčení, že mu občas říkal slečno. Ještě štěstí, že Číňan neuměl univerzál, jinak by se mohl naštvat.
"Nazdárek, Ralfe," oslovil jsem ho. Naše náhlé zjevení v baru mělo podobný efekt, jako kdyby se vyzvracel a vypil dva litry silné kávy.
"To je náhoda, pane Nedomý," zabreptal. Číňan, když spatřil Dědka Čuchára, zalitoval, že kdy opustil Říši Středu a vypařil se. "Vidím, že jsi přišel ke slušným penězům. Doufám, že slušným způsobem," kývl jsem na láhev Johnnie Walkera, sice ne Blue label, ale přece jen dvanáctiletého Black label. "Já vydělávám strašný prachy, poslední dobou," pochválil se Ralf. Napadlo mě, že strašné prachy spíš utrácí, ale nechal jsem si ten důvtipný postřeh pro sebe.
"Bacha," bzikal mi Dědek Čuchák do ucha. "Pomalu na něj. On nám ten krám řádně prodal a na dobu, kdy se ztratil, má alibi."
Jenže já už měl svůj plán, jak na něj.
"Jsou lidi, kteří tvrdí, že tvůj otec umřel na zápal plic. Že se nastyd ve studené sprše."
"Blbost! Můj otec byl hrdina! Ten neumřel v posteli jako nějaký prďola. On se..."
Zmlkl a chopil se skleničky jako záchranného pásu. Popadl jsem ho za zápěstí. Vzdoroval, ale chabě, přetlačil jsem ho, až dno sklínky kleplo o mosazný plech na barpultu.
"On spáchal sebevraždu. Jak to bylo, Ralfe? Otec ti řekl, abys Hlídku 2 zakopal, kdyby se s ním něco stalo. Druhý den se už nedočkal večera. Co bylo to 'něco', povíš to starýmu otcovu kamarádovi?"
"Byl jsem kluk a moc jsem nechápal, co otec dělá. Stavěl manipulátory a roboty. Nedařilo se mu to, každý havaroval, shořel, vybuchl. Vzpomínám si na obrovskou hromadu šrotu v přízemní hale, musel i rovera vystrčit ven. A toho smradu ze spáleniny! V baráku se skoro nedalo smradem spát."
"Černá skříňka každého robota odpráskla," poznamenal jsem.
"Černá skříňka? Myslíte Hlídku."
"Dobře, říkejme tomu Hlídka," přistoupil jsem na jeho terminologii.
"Pak postavil posledního robota svého života," navázal Ralf. "Nebyl to žádný android. Mělo to spoustu nohou a manipulátorů a taky řídící jednotka byla nějaká zvláštní."
"Jak, zvláštní?"
"Táta říkal, že v ní není křemík. Nějaké nové vývojové čipy, nebo co. Nerozuměl jsem tomu, copak jsem nějakej robotik?"
Už tenkrát byl budižkničemu. Vyhozený ze školy, flákač a výtržník. Nepovedenej kluk fajn táty. Nedalo se čekat, že by vůbec něčemu rozuměl. Jak to řekl Hurd na konci své deníkové zpovědi: uschnul v jeho stínu. Některé organismy naopak ve stínu prospívají a vyrostou ještě výš než ten, který je zastiňoval.
"Co se stalo potom?"
"Nevím. Já byl ve svém pokoji a koukal na plastiku. Zaslechl jsem nějakou ránu, tak jsem plastivizor vypnul a šel jsem se podívat. Otec se zastřelil. Trefil se rovnou do spánku. Všude bylo plno krve... Nikdy bych nevěřil, že..."
Dovolil jsem mu, aby se napil. Tím ale míra milosrdenství končila.
"Co bylo potom?"
"Ten robot vylezl ze sousední místnosti. Motal se na těch svých nohou, šel k otcově mrtvole a najednou se roztřásl, něco v něm prasklo, začmoudilo to a robot se poroučel."
Časový průběh destrukční odezvy vykazuje určité rozdíly, ale celkem nepatrné, na hranici měřitelnosti, připomněl jsem si Hurdův deník. Rozdíly v řádu nanosekund. Jenže tenhle poslední robot stačil vyjít z místnosti! Jak dlouho mohl fungovat? Ralf slyšel výstřel, sešel dolů, zíral na otcovu mrtvolu. A jak dlouho po kontaktu robota s Hlídkou 2 se Hurd zastřelil?
Na tom celkem nezáleželo. Jestliže rozdíly byly dříve v oblasti miliontin vteřiny, jeden řád víc nebo míň výsledek zásadně neovlivní.

"Hu," komentoval Ralfovu výpověď Dědek Čuchák. Poslouchal jsem jeho bzikání a přeložil ho:
"Co se stalo s tím posledním robotem?"
"Prodal jsem ho jako prvního..."
"Proč jsi Hlídku tak dlouho neprodal? Až teď?"
"Bál jsem se jí. Spojoval jsem ji s otcovým koncem. Ona ho zabila, ne ta pistole. Pohřbil jsem ji s pevným přesvědčením, že ji už nikdy nikdo nespatří. Jenže... já teď potřeboval peníze, chci rozjet jeden velkej podnik, chci se postavit na nohy, začít novej život..."
Bar VICTORIA je ideální startovací rampa k novému životu, pomyslil jsem si, ale na ironizování toho ubožáka jsem neměl sílu. Kromě toho jsem se musel soustředit na štěbetání Dědka Čuchára.
"Ten, kdo ti dal peníze... na rozjezd nového podniku za tebou přišel den po té, kdy jsem kolegu odvezl do nemocnice," konstatoval jsem, nebo spíš to byl Dědek Čuchák, kdo konstatoval.
"Jak to víte?"
"Vypočítal jsem si to," zalhal jsem, nebo přinejmenším jsem se přiozdobil cizím peřím. Stiskl rty, pevně rozhodnutý už nic nepřiznat.
"Byl to Lebovič," vystřelil jsem na něho.
Otevřel ústa. Zasáhli jsme ho! Jak na to ale ten zatracený Dědek přišel? Proč zrovna Lebovič a ne třeba Alice M'Kotová? Nebo jiný ze starožitníků?
"Schön must Mann sein, Glück must Mann haben," pronesl Dědek Čuchák staré židovské přísloví: Člověk musí být krásný a musí mít štěstí.
K němu se vskutku náramně hodilo.

9.
Marek Lebovič nás vlídně přijal v salónu, zařízeném v ornamentálním stylu z poloviny jednadvacátého století. Řezby a textilní dekor, ovlivněný afro-asijskou tradicí, ve vzduchu vůně čaje a kaledonského lulkového tabáku. Lebovič byl vysoký, šedivé kudrnaté vlasy nakrátko střižené, hlava poněkud koňsky tvarovaná, kostnatá, s bradou, která by mohla sloužit jako kovadlina.
"Čekal jsem vás dřív," usmíval se na nás. Dědek Čuchák se naklonil nad šálkem čaje, aby rozmíchal cukr, a bergamonovým olejem Orange Pekoe prosycená pára se mu srážela na plastiku a dělala na něm kapičky. Já pil čaj bez cukru. Lebovič ho oslovil: "Po repasi máte v sobě výkonnější čipy, jak jsem slyšel?"
Hleděl nás ohromit, nebo dokonce umlátit informacemi, jako by to byl pytel oblázků. Jak se záhy ukázalo, nejen informacemi.
"Někdo vám odcizil objekt známý pod pojmem Hlídka," konstatoval Lebovič vlídně. "Je mi to velice líto. Vážím si vašeho podniku, který má tak dlouhou tradici. Řekl bych o něm dokonce, že patří k významným kulturním institucím v Arkádii a jeho komerční ztráty z poslední doby mě mrzí."
Ten chlap věděl všechno.
Seděl, flanelové kalhoty s břitkými puky, nožku přes nožku, jemně pletený rolák zrzavé barvy. Ke stolu se obrátil trochu bokem, pravou ruku měl přehozenou přes vyřezávané opěradlo a levá mu spočívala na papírové obálce, pohozené na intarzované desce stolu, znázorňující něco jako ranní koupel slonů.
"Kdyby vám mělo nad našimi ztrátami puknout srdce," podotkl jsem, "bylo by to už moc ztrát najednou. Možná, že by to Arkádie nepřežila."
"Nepřešel vás humor," usmál se uznale. "Aspoň ten jste dokázal si uhlídat."
Uvažoval jsem, jestli se mám naštvat hned, nebo až potom. Zostražitěl a varovně zaklepal ukazovákem na obálku.
"Kdyby vás ale napadlo, že já snad mám prsty v odcizení Hlídky z vašeho obchodu, zde je důkaz vašeho omylu. Radím vám přátelsky a kolegiálně, abyste se varovali unáhlených úsudků, které by měly pro vás nepříjemné dohry u soudu."
"Děkuju za přátelskou radu. Dobrý přítel," řekl jsem vážně, "to je největší poklad, jaký lze nalézt." Dědek Čuchák mě bzikáním hnal do útoku. Chtěl jsem ale postupovat opatrně. Lebovič byl úspěšný sudič. S jakými argumenty jsme mohli u soudu vyrukovat? Soudce by chtěl vidět především doklady a dokumentaci. Jak například bych mu vysvětlil, že Hlídka nám nemilosrdně zlikvidovala čtyři kamery, než jsme vzdali další pokusy ji vyfotit? Měli jsme prázdné ruce!
"Vyložím karty na stůl, pane Lebovič. Nejde mi o obchodní stránku věci."
"Hu!" udělal Dědek Čuchák. Sundal jsem si bzikátko a strčil ho do kapsy.
"Zaplatil jsem Ralfovi Hurdovi pět stovek. Měli jsme ztráty na materiálu, cestovní výlohy a oprava, tedy vyléčení Dědka Čuchára stálo majlant. Suma sumárum..."
"Vzal byste třicet tisíc nevratné půjčky jako kolegiální výpomoc v nesnázích? Pokud ovšem byste to nechápal nežádoucím způsobem..." řekl Lebovič ležérně.
"Hu! Hu!" udělal Dědek Čuchák. Hubu jsem mu zalepit nemohl, bohužel.
"Nejde mi o peníze," řekl jsem Lebovičovi s těžkým srdcem.
"O co vám tedy jde?" řekl Lebovič a podíval se na hodinky.
"Hovořme v obecné rovině, pane Lebovič. Hovořil jste s Ralfem Hurdem. Informoval vás o experimentech, které před lety podnikal jeho otec. Říkal vám o nich už při první návštěvě, kdy s Hlídkou chodil od jednoho antikváře k druhému. Samozřejmě jste mu nevěřil a vyhodil jste ho. Když jste se dozvěděl o neštěstí v našem krámě, došlo vám, co se stalo. Že jsme Hlídku koupili a ona Dědka takříkajíc nakopla. Řekl jste si, že na Ralfových opilých žvástech může být něco pravdy. Poslouchejte mě dobře, pane Lebovič. Já vám nic nevyčítám a ani tu věc nechci zpátky. Jenom chci, abyste si uvědomil, že Hurdovy pokusy byly nebezpečné a jeho smrt s nimi bezprostředně souvisela. Každé pokusy s hlídkou jsou takové. Dědek na ně také málem doplatil životem. Jsou zřejmě nebezpečnější víc, než si kdokoli z nás odvede

představit."
Lebovič změnil polohu, už k nám neseděl bokem. Opřel se o opěradlo zády a založil si ruce na prsou.
"Dobře, mluvme v obecné rovině. Vy se domníváte, že dělám pokusy s podobným objektem, s jakým experimentoval Adam Hurd a vy dva. Dejme tomu, že je to tak. Přišel jste mě varovat."
"Pane Lebovič, je to vážné. V té věci, my tomu říkali Černá skřínka, podle Hurdů je to Hlídka, je něco špatného. Zlého. Jestli je to Hlídka, pak nemá za úkol dávat hlášku svým tvůrcům. Volat po Galaxii, že tu jsou kosmičtí bratři. Je tu proto, aby škodila." Dědek Čuchák byl jako na trní. Chvilku nás poslouchal a pak vstal a přecházel po místnosti. Nevšímali jsme si ho.
"Pane Nedomý, vytáhl jsem z Ralfa všechno, co o Hlídce věděl. Uvědomte si ale, s jak primitivní technikou jeho otec pracoval. Robotika udělala od jeho časů obrovský pokrok. Kolega Čuchák by vám mohl vyprávět, co to jsou koloidní čipy. To je revoluční technologická změna."
"V době smrti Adama Hurda se s nimi začínalo," připomněl jsem.
"Správně! Uvažoval jste stejně jako já. Narážíte na Hurdův poslední experiment, že?"
"Ano. Poslední Hurdův robot fungoval řádově několik minut. Ostatní shořely ve zlomcích vteřiny."
"Dal jsem si práci a vystopoval ho. Ralf trosky prodal a vzpomněl si komu, Tummlerovu starožitnictví. Už dávno zkrachovalo, ale dokumentace zůstala v archivu berního úřadu. Robot pětkrát změnil majitele. S tím pátým jsem mluvil. Ukázal mi tu ruinu. Vůbec nepochybuji, že jeho ústřední procesor byl na koloidní bázi."
"Hlídka nechala robota žít tak dlouho, aby Hurdovi ukázala cestu," řekl jsem tiše.
"Chtěla se dostat do kontaktu s koloidní technologií..."
"Hurd to pochopil, ale povolily mu nervy. Byl to starý, opotřebovaný člověk. Osobnost měl zakotvenou v minulosti. Žil minulostí a nenáviděl přítomnost, která ho převálcovala a tím víc budoucnost, která s ním už vůbec nepočítala. Nesnesl to a vzal si život."
"Nebylo to jinak?" namítl jsem. "Bál se přece, že Hlídka v něm vyvolává něco jako drogovou závislost. Když objevil cestu, popadla ho nezvladatelná touha po ní jít dál. Celý život trávil na neprobádaných cestách. Bylo jich čím dál míň, ale nepřestával je hledat. Teď tu byla nová. Dokázal si představit, kam vede. Pochopil, že touhu nezvládne jinak, než výstřelem do hlavy. Byl to větší a čestnější člověk, než si dovedeme představit."
"Hrdina, jak říkáte vy, nebo slaboch, jak tvrdím já? Teď opravdu hovoříme akademicky. A úplně zbytečně se vracíme do minulosti."
"Vy jste na Hurdovy pokusy navázal," řekl jsem. "Koloidní technologie, to je ta cesta, po které jdete."
"Myslíte si, že jeden výstřel do hlavy zastaví technický pokrok?" zeptal se mě Marek Lebovič povýšeně.
Uvědomil jsem si, že ho chápu.
"Jste úspěšný obchodník s antikvitami. Vážený pan starožitník, jenže jenom starožitník. A to vás štve, viďte, pane Lebovič? Chtěl byste se zapsat do dějin jako objevitel, jako průkopník... Ať to stojí, co to stojí."
"Závidíte mi, protože jste troškař. Obchodníček v zastrčené ulici. Nezkrachoval jste jenom proto, že jste v Arkádii vedený jako kuriozita. Průkopník a pamětník. Živá starožitnost. Lidi se na vás a na Čuchára chodí dívat jako na živé legendy. A z útrpnosti si koupí plastikovou maketu Arkádie. Nebo měsíční glóbus jako suvenýr. Jste odbytý a zatrpklý a žárlíte, to je všechno."
Napadlo mě, že mi chybí Dědkovo "hu". Rozhlédl jsem se. Dědka jsem nikde neviděl. Také Lebovič si všiml Dědkova zmizení a vjela do něho energie. Zprudka vstal a odstrčil židli.
"Kam ten starý kyborg šel? Že on někde šmejdí? Pane Nedomý, já vás varuju!"
"Já vás varoval... Snad není pozdě. Kde máte tu svoji dílnu?"

10.
To, co následovalo, připomínalo nějaký hodně pitomý iluzinový horor.
Dědek samozřejmě vytěkal z místnosti proto, aby našel Lebovičovu laboratoř. Nebylo to tak těžké. Byla tam, kam vedly svazky kabelů a plastikových trubic s vyživovacími roztoky. Tam, kde to nejsilněji páchlo rozkladem organické hmoty. Tam, kde bylo vlhko a ve vzduchu se nejzřetelněji tetelil opar smrti.
Lebovič rozdělil laboratoř na dvě části. V jedné udělal přípravnu, kde automat vyráběl variace koloidových samohybných struktur a vysílal je do druhé části, kde trůnil na důkladném pracovním stole předmět zvaný Hlídka. Zpětná vazba fungovala fantasticky. Hlídka struktury likvidovala, ale mnohem rafinovaněji, než když odpráskla videovou kameru nebo Dědkovu elektroniku. Vybírala si. Bylo to,jako by říkala: tohle chci a tohle odmítám, tohle by mělo být takhle a tohle zase jinak. Když Dědek Čuchák vešel do laboratoře, kolem Hlídky se vesele promenoval polymorfní koloidoid s maličkým koloiďátkem na zádech, pokud o nějakých zádech vůbec může jít řeč. Ta bytost už měla vlastní genetickou strukturu a byla schopná autoreprodukce. Byla to poslední varianta? Dosáhla Hlídka přesně toho, čeho chtěla dosáhnout? Nebo šlo o vývojový mezistupeň, který by pak poslala k automatickému vyhodnocení, revizi a následnému vytvoření koloidoida nové, snad už konečné generace? Pokud ano, jaké by měl konečný produkt vlastnosti? Tyhle otázky mě budou zajímat, i kdybych měl žít dalších sto let, už proto, že na ně neexistuje jednoznačná odpověď.
Třeba by s ním mohla být rozumná řeč. Nebo by to byla ještě horší bestie, než její předchůdce. Všechny další odpovědi jsou jen varianty obou možností.
Jakmile Dědek Čuchák vešel, koloidoid přerušil procházku a vrhl se na něho.
Byl to strašný zápas. Koloidoid se naštěstí nedokázal pohybovat dost rychle, jeho pohybové ústrojí ještě potřebovalo nějaké to vylepšení (proto si myslím, že nešlo o konečnou verzi). Dědek stačil vyběhnout z místnosti, kde stála Hlídka, do přípravny, ale zaváhal a koloidoid stačil proklouznout kolem něho a zaujmout pozici přede dveřmi. Pak teprve útočil.

Jakmile nějaké chapadlo, které ze sebe vystřelil, Dědka zasáhlo, tekla krev. Dědek se bránil vším, co mu padlo pod ruku. Několikrát se mu podařilo koloidoida přerazit vejpůl, ale mělo to stejný efekt, jako kdybyste chtěli přepůlit louži vody. Bestie byla navíc dost chytrá na to, aby odhazovala z Dědkova dosahu všechny předměty, jimiž jí mohl ublížit a manévrovala tak, aby se k nim nemohl dostat. Dědek Čuchák nemusel být koloidový génius na to, aby pochopil, jak kolosální pitomost udělal, když sem ze všetečnosti a uražené ješitnosti vlezl a koukal, kde tesař nechal díru, jenže koloidoid ho nehodlal jen tak pustit.
"Bylo mi jasné, o co mu jde," vyprávěl mi později. "Jednak mě nechtěl pustit ven, jednak manévroval tak, aby mě nahnal do první místnosti, k Hlídce. Ta by mě vyřídila raz dva."
Když jsme s Lebovičem přiběhli, mezi dveřmi do přípravny byla už pěkně vysoká barikáda rozmanitých předmětů, smetákem počínaje a laserovými sondami konče. Bylo mi jasné, že Lebovič je pořádně vyděšený. Z blazeovaného nafoukaného seladona nezbylo nic. Ztratil sebejistotu, s jakou mi nahoře v salóně vtloukal do hlavy svoje pravdy jako palicí. Zarazil se a nechal mě rozebírat barikádu.
Koloidoid nějakým, bůhvíjakým, smyslem pochopil, že se blíží další protivník a bojoval teď na dvou frontách. První švihanec chapadla mi rozsekl tvář. Praštil jsem po něm smetákem, který jsem právě držel v ruce. Násada projela tím slizem skoro bez odporu. Viděl jsem Dědka, jak se potácí kolem pultu koloidového generátoru. Ztratil hodně krve a síly v něm zbylo asi tolik, že by sotva stačila dvouletému děcku na manipulaci chrastítkem.
Stačilo mi pár vteřin, abych si všiml, že bestie nejen sílu neztrácí, ale pohybuje se stále čileji, jako by se učila pohybu a boji. Útoky byly prudké a přesně cílené. V jednu chvíli od koloidoida odpadlo mládě. Vrhlo se stranou ke kontejneru se základním materiálem, vysunulo dlouhatánské tenké chapadlo a doslova rostlo jako z vody. Na jeho otci-matce naskočily dvě další bulky. Ani během zápasu bestie nepřestala pracovat na hlavním úkolu každého živého organismu, na sebereprodukci.
Počkala, až mládě doroste do velikosti dospělého jedince a začne se věnovat už ne papání a bumbání, ale likvidaci jednoho šeredného kyborga.
Pak se v plném rozsahu začala věnovat mně. Potomek jí uvolnil chapadla, abych tak řekl.
Jsem trochu pyšný na to, že jsem dokázal necouvnout, když po mně vyjela jako plastikový chvějivý pytel slizu s věncem smrtících bičů medúzovitě rozevlátých v rozpětí půl druhého metru. Zkapeme tu s Dědkem oba, projelo mi myslí, ale nechci umřít s vědomím, že jsem ho opustil. Udělal jsem marný protiútok smetákovou násadou a čekal, až mi její chapadla utrhnou hlavu.

11.
Marek Lebovič byl podrazník a mindrákář, ale v hlavě neměl řezanku. Dobře věděl, s čím si hraje a přichystal si dopředu pojistku, ještě dřív, než s pokusy začal. Chapadla najednou zplihla. Koloidoid mě sice zasáhl a zalil mě svým slizem od temene až po kolena, ale jinak mi nic neudělal. Horší byl ten zvuk, který mi rval uši. Teninké pískání, nesnesitelný kvikot spodních kmitočtů ultrazvuku. Pustil jsem smeták a přitiskl dlaně na uši, ale nebylo to nic platné. Křičel jsem, abych ten zvuk přeřval, ale marně. Padl jsem na kolena a pak na břicho a snažil se hlavou zavrtat do podlahy, abych se zvuku zbavil.
Jak dlouho to trvalo? Nevím.
Najednou bylo ticho, z koloidoidu zbyl šedavý poprašek. Sbíral jsem se ze země. Po kolenou jsem lezl k Dědkovi Čuchákovi, který seděl vyčerpaný na zemi, zády opřený o pult analyzátoru, jako krvavá hromádka neštěstí. Vedle něho byla hromádka šedého prachu. Dolezl jsem až k Dědkovi. Vstal jsem a popadl ho pod rameny. Ve dveřích jsem uviděl Leboviče, držel v ruce dálkový ovladač sonického dezintegrátoru, který tu moudře, přemoudře instaloval.
"Pomozte mi s ním, sakra!"
Jeho nadřazenost spadla do toho šedavého prachu. Zahodil ovladač a poslušně ke mně přiběhl. Společně jsme Dědka zvedli a vlekli ho k východu.
Našim útrapám však nebyl konec.
Hlídce došlo, co se stalo a její reakci nelze popsat jinak, než že se naštvala. Pult analyzátoru vybuchl a začal hořet. Také z kabelů, které visely pod stropem, to začalo dýmat. Hněv Hlídky zasáhl veškerý hardware, který na ni byl napojený. Bylo mi jasné, že její destrukční vlny brzy dosáhnou k Dědkovi. Když o tom dnes přemýšlím, připadá mi divné, že Dědka nezlikvidoval hned v té první vlně. Snad proto, že v robotické části Dědkova organismu byly také koloidy a Hlídka v něm cítila jakousi příbuzenskou solidaritu... Nevím. Jisté je, že se nám podařilo Dědka vyvléct ven.
Za zády jsme měli peklíčko. Všechno, co mohlo explodovat vybuchlo, hořlavé díly planuly. Oheň se šířil po kabelech, teď už vybuchovaly i obslužné automaty Lebovičovy rezidence. Informatika, regenerátory, klimatizace, ale i automat na vaření čaje Orange Pekoe a přístroj na lisování puků na flanelových kalhotách, to vše vybuchlo a shořelo. Když jsme se vypotáceli začouzení a zkrvavělí na ulici, celý dům byl v jednom ohni a protipožární sprinklery umístěné na kupoli lunárního habitatu chrlily na to dopuštění hasicí pěnu. Marek Lebovič byl na mizině dřív, než pro nás přijela sanitka.

12.
Přišel za námi do krámku den poté, kdy nás doktor Kurz pustil z ošetřování.
"Je pryč..." řekl mi zničeně. Klesl tak hluboko, že vzal zavděk obyčejným čajem z pytlíku, který mu uvařil Dědek Čuchák.
"Pryč? Váš obchod?"
"Hlídka je pryč. Prohledal jsem s hasiči trosky, ale není tam. Zmizela. Jako by se vypařila. Jestli se transformovala na energii, nebo taky shořela, nevím..."
"Vy jste ji hledal?"
"Ovšem. Abych ji zakopal! Adam Hurd měl pravdu. I vy jste měl pravdu, pane Nedomý. Měli jste všichni pravdu... Proč

jenom ji Ralf vykopal, proč vy jste ji koupili a proč já vám ji nechal ukrást!"
Potřásal hlavou a šedé kudrny mu poskakovaly po nešťastné hlavě. Prohledával jsem zákoutí své duše, jestli tam nenajdu špetku soucitu, ale marně. Na něco jsem si ale při té inventuře vzpomněl.
"Poslyšte, pane Lebovič, co vlastně bylo v té obálce? Co to bylo za dokument, kterým jste mi vyhrožoval, abych se nesnažil jít k soudu?"
Naposledy jsem ji viděl ležet na intarzované desce stolu. Jistě vzala při požáru za své.
"Obálka?" opakoval nechápavě. Pak mu po tváři přejel stín. "No ovšem... Můj Bože..." Roztřásly se mu ruce a odložil potlučený šálek čaje na stůl.
"Když jsem začal s koloidy," řekl tiše, "Hlídka mi dovolila, abych ji vyfotografoval. Při podrobné analýze záznamu jsem objevil nějaké znaky. Počítač dospěl k jednoznačnému závěru. Byla to čísla. Převedená do naší numerické soustavy..." Vzdychl. "Pět set dvanáct. Co jiného, než pořadové číslo výrobku to mohlo být? Tím bych vás utřel, kdybyste se k Hlídce dostal a chtěl mě popotahovat za krádež. Rozumíte? Nebyl to jediný exemplář." Ztišil hlas na hranici slyšitelnosti. "Je jich tu víc. Kolik? Pět set jedenáct, pokud Adam Hurd našel tu poslední ze série? Nebo víc? Nebo míň? Kde jsou? A kdo je najde?"
Na to nedokázal najít odpověď ani supermozek Dědka Čucháka. Pokud jde o mě, odpověď taky nemám.
Jenom jednu radu bych mohl poskytnout.
Kdybyste čirou náhodou na povrchu Měsíce nebo Marsu nebo kdekoli jinde našli metrákový černý válec vysoký asi šedesát centimetrů na půl metru, skoro pravidelný, ale zdaleka ne úplně, a při pohledu na něj se vám udělá špatně, zahrabejte ho. Odneste ho, to vám dovolí, a hoďte ho do moře nebo do jícnu sopky. Aspoň jděte od něho.
Je to Hlídka 3.

CopyRight (c) IKARIE